

42

U S T A W A

z dnia 31 stycznia 1961 r.

o Straży Przemysłowej.

Art. 1. 1. Straż Przemysłowa jest powołana do ochrony szczególnie ważnych dla gospodarki narodowej społeczności zakładów pracy.

2. Do zadań Straży Przemysłowej należy:

- 1) zapewnienie bezpieczeństwa zakładu pracy,
- 2) strzeżenie mienia na terenie zakładu pracy oraz w miarę potrzeby konwojowanie powierzonego mienia,
- 3) kontrolowanie uprawnień do wstępu i wjazdu na teren zakładu pracy oraz do wynoszenia lub wywożenia mienia.

3. Właściwi ministrowie (kierownicy urzędów centralnych), a w stosunku do zakładów pracy podległych radom narodowym — prezydya wojewódzkich rad narodowych (rad narodowych miast wyłączonych z województw) ustala w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych wykazy podległych im zakładów pracy, w których powinna być utworzona Straż Przemysłowa.

Art. 2. 1. Straż Przemysłowa składa się z uzbrojonych i jednolicie umundurowanych pracowników zakładu pracy.

2. Pracownikiem Straży Przemysłowej może być pełnoletni obywatel polski, którego stan zdrowia odpowiada wymaganiom służby strażniczej i którego postawa daje rękojmię należytego sprawowania obowiązków tej służby.

Art. 3. Straż Przemysłowa podlega bezpośrednio kierownikowi zakładu pracy, który odpowiada przed organami przełożonymi za całokształt ochrony zakładu.

Art. 4. W celu wykonania swych zadań pracownicy Straży Przemysłowej mają prawo:

- 1) legitymowania osób wchodzących do zakładu pracy i wychodzących z niego,
- 2) w przypadkach gdy wymaga tego ochrona mienia zakładu pracy — dokonywania na jego terenie z polecenia kierownika zakładu rewizji osób oraz środków lokomocji, w celu sprawdzenia, czy mienie zakładu pracy nie

jest bezprawnie wynoszone lub wywożone; rewizji osobistej należy dokonywać za pośrednictwem osoby tej samej płci,

- 3) zatrzymania osób schwytych na gorącym uczynku albo podejrzanych o popełnienie przestępstwa na terenie zakładu pracy, jeżeli zachodzi obawa ucieczki, zatarcia śladów lub nie jest ustalona ich tożsamość — w celu bezzwłocznego przekazania tych osób organom powołanym do ścigania przestępstw,
- 4) użycia broni w następujących przypadkach:

- a) w obronie własnej oraz innych osób pełniących funkcje przy ochronie zakładu i jego mienia, dla odparcia bezpośredniego i gwałtownego zamachu zagrażającego życiu lub zmierzającego do rozbrojenia,
- b) w przypadkach nieusłuchania wezwania do natychmiastowego odłożenia broni lub innego niebezpiecznego narzędzia, jeżeli zachowanie się napastnika wskazuje na bezpośrednie niebezpieczeństwo użycia przez niego tej broni lub narzędzia,
- c) dla odparcia zamachu na chroniony zakład i mienie znacznej wartości lub na mienie konwojowane,
- d) w celu udaremnienia ucieczki sprawcy zamachu określonego pod lit. a), b) i c).

Art. 5. 1. Rada Ministrów określi w drodze rozporządzenia szczegółowe zasady oraz tryb użycia broni przez pracowników Straży Przemysłowej.

2. Rada Ministrów może rozciągnąć zasady i tryb użycia broni przez pracowników Straży Przemysłowej na osoby spoza straży, wyznaczone do pełnienia z bronią służby ochrony mienia społecznego.

Art. 6. 1. Minister Spraw Wewnętrznych sprawuje kontrolę działalności Straży Przemysłowej, jak również działalności jednostek organizacyjnych powołanych do nadzoru nad tymi strażami, niezależnie od kontroli sprawowanej przez organy określone w art. 1 ust. 3.

2. Rada Ministrów określi szczegółowo uprawnienia Ministra Spraw Wewnętrznych w zakresie, o którym mowa w ust. 1.

Art. 7. Pracownicy Straży Przemysłowej korzystają podczas wykonywania czynności służbowych z ochrony przewidzianej dla urzędników w przepisach prawa karnego.

Art. 8. Ustanawia się następujące kolejne stanowiska służbowe Straży Przemysłowej:

- młodszy wartownik,
- wartownik,
- starszy wartownik,
- dowódca warty,
- zastępca komendanta Straży Przemysłowej,
- komendant Straży Przemysłowej.

Art. 9. Do pracowników zatrudnionych na stanowiskach, o których mowa w art. 8, stosuje się przepisy prawa pracy obowiązujące w zakładach pracy ze zmianami wynikającymi z przepisów niniejszej ustawy oraz z przepisów wydanych na jej podstawie.

Art. 10. Rada Ministrów określi kwalifikacje wymagane do zatrudnienia na poszczególnych stanowiskach służbowych Straży Przemysłowej, umundurowanie i oznaki stanowisk służbowych, zasady i normy umundurowania oraz czasokresy jego używalności.

Art. 11. 1. Pracownikom Straży Przemysłowej odznaczającym się sumienną i ofiarną służbą oraz osiągnięciami w szkoleniu udziela się wyróżnień.

2. Ustala się następujące wyróżnienia: pochwała, nagroda pieniężna, nagroda rzeczowa.

Art. 12. 1. Pracownicy Straży Przemysłowej podlegają odpowiedzialności dyscyplinarnej za naruszenie obowiązków służbowych.

2. Ustala się następujące środki dyscyplinarne: upomnienie, nagana, nagana z ostrzeżeniem oraz natychmiastowe rozwiązanie stosunku pracy zgodnie z przepisami ustawodawstwa pracy.

Art. 13. Wyróżnień udziela oraz środki dyscyplinarne stosuje kierownik zakładu pracy lub upoważniona przez niego osoba.

Art. 14. 1. Właściwi ministrowie (kierownicy urzędów centralnych) bądź prezydya wojewódzkich rad narodowych (rad narodowych miast wyłączonych z województw) w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych wydadzą regulaminy Straży Przemysłowej, które określą w szczególności:

- 1) zasady pełnienia służby,
- 2) zasady i organizację szkolenia pracowników Straży Przemysłowej,

3) zasady i tryb udzielania wyróżnień oraz stosowania środków dyscyplinarnych,

4) zasady i tryb wydawania przepustek.

2. Minister Spraw Wewnętrznych ustali wzorcowy regulamin Straży Przemysłowej.

Art. 15. W resorcie żeglugi Straż Przemysłowa pełniąca służbę w portach handlowych i rybackich nosi nazwę „Straż Portowa”, a Straż Przemysłowa w resorcie finansów pełniąca służbę w bankach i w podległych im zakładach nosi nazwę „Straż Bankowa”.

Art. 16. Zainteresowani ministrowie mogą tworzyć grupy operacyjne bezpośrednio im podległe lub podległe dyrektorom zjednoczeń (zarządów) w celu przeprowadzenia doraźnych kontroli w podległych im zakładach pracy. Członkowie tych grup w czasie pełnienia obowiązków służbowych korzystają z uprawnień określonych w art. 4 pkt 1—3.

Art. 17. 1. Przepisy niniejszej ustawy z wyjątkiem art. 1 ust. 3 i art. 6 stosuje się odpowiednio do powołanych przez Ministra Obrony Narodowej lub upoważnione przez niego organy wart cywilnych w jednostkach (obiektach, instytucjach) wojskowych oraz w przedsiębiorstwach podległych Ministrowi Obrony Narodowej.

2. Regulaminy przewidziane w art. 14 w stosunku do wart cywilnych, o których mowa w ust. 1, wyda Minister Obrony Narodowej.

Art. 18. 1. Niniejsza ustawa nie narusza przepisów o Straży Łączności, Straży Leśnej oraz o organach ochrony kolei.

2. Rada Ministrów określi uprawnienia Ministra Spraw Wewnętrznych w stosunku do organów wymienionych w ust. 1.

Art. 19. Traci moc ustawa z dnia 9 kwietnia 1936 r. o użyciu broni przez wartowników cywilnych, będących pod nadzorem Ministerstwa Spraw Wojskowych (Dz. U. Nr 28, poz. 221), oraz art. 5 dekretu z dnia 2 lutego 1935 r. o terenowych organach administracji morskiej (Dz. U. Nr 6, poz. 35).

Art. 20. Do czasu wydania przepisów wykonawczych na podstawie niniejszej ustawy zachowują moc przepisy dotychczasowe.

Art. 21. Ustawa wchodzi w życie po upływie trzech miesięcy od dnia ogłoszenia.

Przewodniczący Rady Państwa: A. Zawadzki

Sekretarz Rady Państwa: J. Horodecki